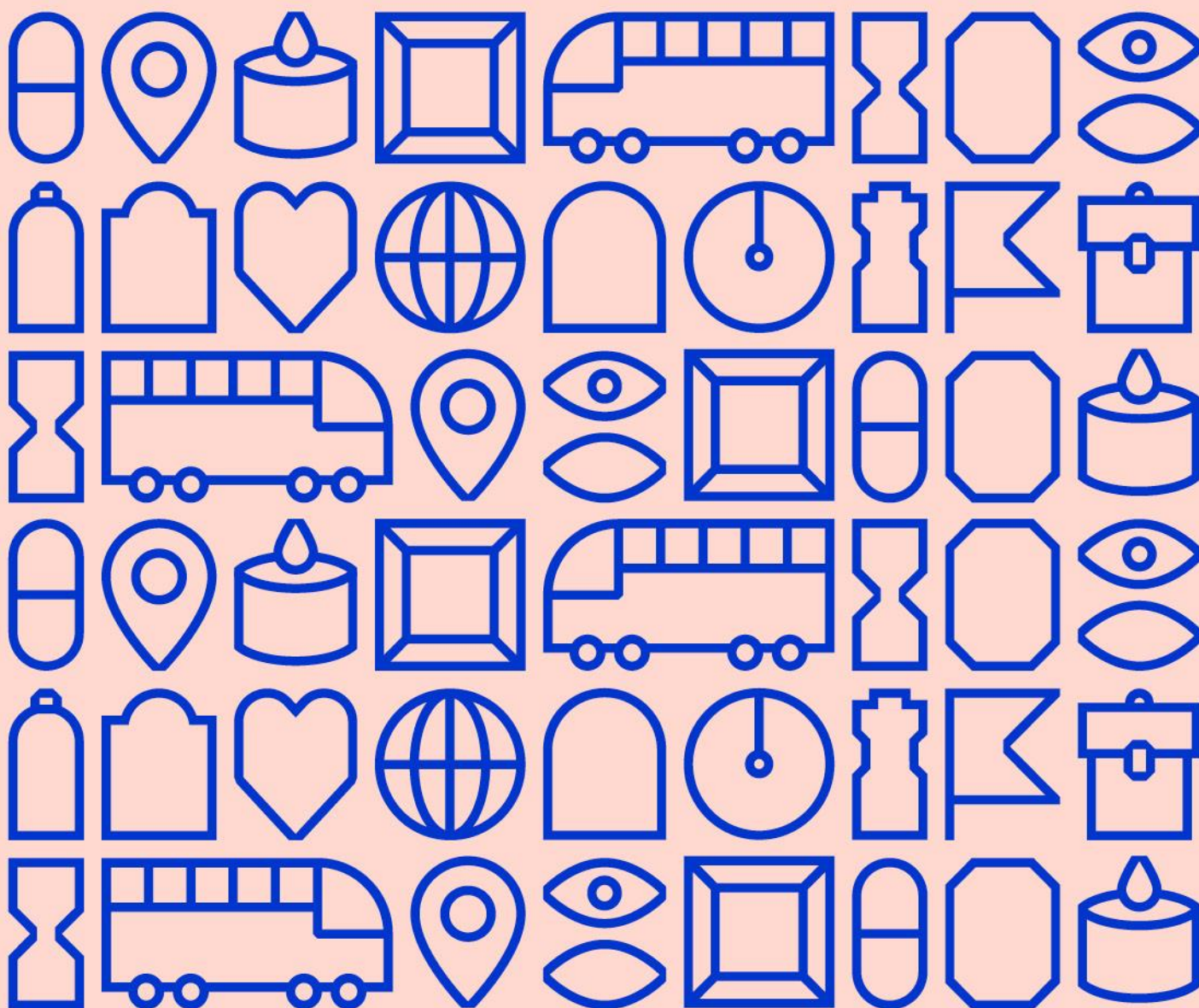

Mindszentyneum – Mindszenty József

Látogatóközpont, Zalaegerszeg

20. század

Mindszentyneum – Mindszenty József Látogatóközpont, Zalaegerszeg

20. század

„Jöjj el, lásd meg, éld át!”

Budapest, 2025

Tartalom

1) BEVEZETŐ.....	4
2) ELŐKÉSZÍTŐ ÓRAVÁZLAT	6
3) HELYSZÍNI FELADATOK.....	8
4) TANÓRAI UTÓFELDOLGOZÁS	15
5) FORRÁSOK.....	17
6) MELLÉKLET	18
a. <i>Nyomkeresés</i>	18
b. <i>Képes Krónika</i>	21
c. <i>Tudáspróba</i>	24
d) <i>Drámapedagógia</i>	29
e) <i>Tanórai utófeldolgozás</i>	36

1) BEVEZETŐ

Mit kell tudni a programról?

A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) azért jött létre, hogy lehetőséget nyújtson a köznevelésben tanuló diákok számára Magyarország nemzeti és történelmi emlékhelyeinek megismerésére. Az egyes emlékhelyekre kidolgozott programok során a résztvevő osztályok előbb tanórai keretek között felkészülnek az adott emlékhely történetéből, majd egynapos látogatást tesznek az emlékhelyre. A látogatás során – a program részeként kidolgozott – helyben elvégezhető feladatok megoldásával (pl. nyomkeresés, képes krónika stb.), élményt adó módon ismerik meg az adott emlékhely jelentőségét. A kirándulás után, ismét tanórai keretek között tudják elkészített projektfeladataikat bemutatni, illetve az emlékhely témájában készített, érettségi típusú feladatok megoldásával megszerzett tudásuk is ellenőrizhető. Az egyes emlékhelyekhez készített programcsomagok jól illeszkednek az iskolai tantervi követelményekhez, így kiválóan alkalmasak a törzsanyag kiegészítésére, elmélyítésére, mélységelvű témafeldolgozásra.

A program részei, lebonyolítása

1. **Előzetes felkészülés (1-2 tanóra):** a NEP oldaláról letölthetők az előzetes felkészülés anyagai: a felkészítő óra óraterve, valamint a hozzá mellékelte ppt. Ezt a történelemtanár kollégák maguk tudják megtartani tanórai keretek között. Miután feldolgozták a szakmai-tartalmi kérdéseket, érdemes a helyszínen elvégzendő feladatokat is átbeszélni, valamint megalakítani a leendő csoportokat.
2. **Látogatás az emlékhelyen (1 napos kirándulás):** amennyiben egy múzeum vagy más intézmény működteti az emlékhelyet, úgy szükséges előtte egyeztetni az intézménnyel. A programban résztvevő helyszínek már ismerik a NEP-et, így szükség esetén tudnak segíteni. A megérkezés után **az első feladat a „nyomkeresés”**, amely során a diákok csoportosan, a program részeként megadott térképvázlat és a hozzá tartozó feladványok segítségével kutatják végig az emlékhelyet. **Második feladatként** célszerű a **„képes krónikát”** elkészíteni (párhuzamosan a nyomkereséssel) – ennek során a csoportokba szerveződött diákok az emlékhely előre megadott legfontosabb, legszebb részeit felkeresik, és azokat egy-egy kis videóban, némi magyarázattal megörökítik. Később ezt egységes videóvá szerkesztik, amelyet majd a látogatást követő tanórán tudnak bemutatni. Ezek után következhet a **„tudáspróba”**, egy klasszikus teszt kvízsor. Ennek megoldása jól összegzi, illetve átismétli az emlékhely fontos tudnivalóit. Az igazán lelkes csoportok negyedik részként **drámapedagógiai feladatot** is megoldhatnak, amely szintén azt a célt szolgálja, hogy minél inkább átélhető legyen az emlékhely története – a feladatot akár már a felkészítő órán ki lehet osztani, hogy minél jobban fel tudjanak rá készülni a csoportok. A program keretében megadott feladatok mellett természetesen igénybe lehet venni az adott emlékhely tárlatvezetését vagy múzeumpedagógiai foglalkozását, ugyanakkor mindez adott esetben már meghaladhatja az optimális 3-4 órás időkeretet.
3. **Utólagos feldolgozás (1-2 tanóra):** a látogatást követő történelemóra(ko)n az egyes csapatok be tudják mutatni a helyszínen fölvelt videóikból összevágott „képes krónikákat”, amelyeket a tanárkollégák és az osztály többi tagja is értékelhet. Ezek után pedig immár tantermi keretek között lehet megoldani az emlékhellyel kapcsolatos ismereteket és kompetenciákat elváró érettségi típusú feladatokat, mintegy a program zárásaként.

Az 5 szintes **Mindszentyneum – Mindszenty József Látogatóközpont** Zalaegerszeg központjában, egy tágas, többszintes átriumtérrel tárul fel az ide érkezők számára. A földszinten található az előcsarnok, a pénztár, a kegytárgy/ajándékbolt és a múzeumi kávézó. Továbbá a múzeumi funkciót szervesen kiegészítő, 120 fő befogadására alkalmas előadóterem, a két kisebb szekciótérrel együtt. A Mindszentyneum az Év Háza 2023 online közönségsvotálásán 'Középületek' kategóriában az első helyet nyerte el, valamint a 19. Média és Építészeti Díj gálán a külföldi előzsűri különdíjazottja lett, 'Nagyberuházások' kategóriában. Az építészeti Nívó-díjat pedig 2024. december 15-én vehették át. Az intézmény újonnan épült (2022-ben adták át), így akadálymentesítése a kezdetektől megoldott, kerekesszékes látogatók számára is a kiállítások minden része bejárható, akárcsak a konferenciatermek, így rendezvények alkalmával is tudták fogadni a mozgásukban korlátozott látogatókat. A Mindszenty József Látogatóközpont küldetésének tekinti a magyar kulturális örökség közkinccsá tételét 6-18 éves korosztályú tanulók részére is.

Az állandó kiállítások terei további funkciókkal kiegészülve (múzeumpedagógiai helyiségek és szabadulószooba) az 1. és 2. emeleten kerültek elhelyezésre. Az állandó kiállítások a következő témákat ölelik fel: 1. emelet: Mindszenty József bíboros, érsek, hercegprímás életútja és kultusza, 2. emelet: Egyházüldözés a kommunista diktatúrában. A szinteket egy központi lépcsőtér köti össze, amely szoros kapcsolatban van az átriummal. A legfelső, tetőtéri szinten kaptak helyet az időszakos kiállítások terei, amelyek önálló egységként kiállítások vagy különféle rendezvények, fogadások megrendezésére is alkalmasak. A további szükséges kiszolgáló funkciók, raktárak az épület alatt húzódó pincszinten kerülnek elhelyezésre. Szintén a pincerészben *in situ* középkori téglalevegő kemencéket, valamint a középkori szerzetesrendeket bemutató állandó kiállítást lehet megtekinteni. A hatékonyabb kommunikációért létrehozták a Mindszentyneum Pedagógus Baráti Kör online (Facebook) csoportot is.

„Az időszakos kiállítások tervezésénél az elsődleges cél, hogy minél több látogatót szólítsunk meg. Kiemelten figyelünk a szervezés/tervezés folyamán a családoknak szóló kiállításokra, például a Magyar Természettudományi Múzeum Jégkorszak kiállítása, vagy a Varázsházikók című kiállítással. Több időszakos kiállítás a civil szervezetekkel való jó kapcsolatunknak köszönhető, például a Haza ifjú hősei a Patrióták Egyesülettől, a Mindszenty József életét bemutató Életkapuk kiállítás a Mindszenty Alapítványtól, vagy a Mária kongresszusról szóló kiállítás a Családkapocs Egyesülettől. Ezek jól illeszkednek a közösségi múzeum stratégiai célhoz. Együttműködő partneri kapcsolatban vagyunk a Nemzeti Emlékezet Bizottságával, akiknek kettő, a 20. századot bemutató szabadtéri kiállítást is köszönhetünk. Az időszakos kiállításaink változatosak, informatívak, ezáltal sok embert megmozgatnak, érdemes róluk érdeklődni a Mindszentyneum weboldalon: www.mindszentyneum.hu.”

Néhány információ a Zalaegerszeg, Mindszentyneum Mindszenty József Látogatóközpont programcsomagról:

- Az elvégzendő feladatok részben zárt, részben nyílt térben zajlanak. A látogatóközpont külső és belső terei önállóan látogathatók, azonban az idegenvezetéshez fel lehet venni a kapcsolatot a Mindszentyneum munkatársaival (a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programban való részvétel természetesen tartalmazza a helyi múzeumpedagógiai program belépőjegyét is). E-mail: informacio@mindszentyneum.hu, telefon: +36 (92) 999-322), cím: Zalaegerszeg, Batthyány Lajos u. 4-6.

- A megadott programcsomag leginkább 6-9., illetve 9-12. évfolyamokon ajánlott.

2) ELŐKÉSZÍTŐ ÓRAVÁZLAT

Magyar emlékpont: Mindszentyneum – Mindszenty József Látogatóközpont

Ajánlott korosztály és történelmi korszak: 6-9., 9-12. évf., 20. század

Ajánlott időtartam: előkészítés: 1–2 tanóra; feladatok a helyszínen: 3–5 óra; lezárás: 1 tanóra

Munkamódszer és segédanyag: tanári előadás ppt prezentációval; tanári ismétlő kérdések; helyszíni csoportos és egyéni feladatok; egyéni ellenőrző feladatok

Előkészítő óra

Tananyag	Tanári kérdések	Prezentáció
A Mindszentyneum létrejötte és bemutatása - bevezető - a Mindszentyneum bemutató videó megtekintése	Ki hallott a Mindszentyneumról? Miért éppen Mindszentyneum? Ki a névadója és miért? Miért Zalaegerszegen jött létre?	2. dia: A Mindszentyneum létrejötte és bemutatása
Zalaegerszeg történetisége földrajzi elhelyezkedés, története, szerepe helyben és Magyarország történetében, a 20. században	Ki volt már Zalaegerszeg? Mi az a vármegyeszékhely? Milyen vármegyeszékhelyet ismerünk még?	3. dia: Zalaegerszeg bemutatása
Zalaegerszeg híres személyiségei: Morandini Tamás építész, báró Wlassics Gyula miniszter, Mindszenty (Pehm) József, hercegprímás, érsek, zalaegerszegi apát	Milyen épületeket tervezett Morandini? Miért fontosak ezek egy város számára? Milyen miniszter volt a város szülöttje, Wlassics Gyula? Mindszenty (Pehm) József nem itt született, miért vallja mégis magáénak a város?	4-6. dia: Zalaegerszeg híres személyiségei
Mindszenty és a Mindszentyneum Mindszenty tevékenysége Zalaegerszegen	Mit tett a városért Mindszenty (Pehm) József? Milyen emlékei vannak ennek a mai napig?	7. dia: Mindszenty és a Mindszentyneum

Élet és a papi hivatás Mindszenty (Pehm) József szegény kismemesi származású, de paraszti család gyermekeként a papi hivatást választotta	Mivel járt az, hogy a papi hivatást választotta? Milyen kihívások érték, amíg Zalaegerszegre került Mindszenty (Pehm) József?	8. dia: Élet és a papi hivatás
A '70-es évek Magyarországa - Magyarország politikai, társadalmi, kulturális helyzete az 1970-es években - a „puha diktatúra” és a „legvidámabb barakk” - a 3T koncepciója a kultúrában - szórakozás, táncdalfesztivál, öltözködés - videók a táncdalfesztiválról	Mit nevezünk puha diktatúrának? Mit lehetett és mit nem a '70-es években Magyarországon egy átlag állampolgárnak? A táncdalfesztivál résztvevői közül kinek a dalát ismerted, hallottad már, akár feldolgozva is?	9. dia: A '70-es évek Magyarországa (politika, társadalom és kultúra)
Besúgók, ügynökök a Kádár-korszakban - a „puha diktatúra” elnyomó eszközei - az ügynökhálózat Magyarországon - a jelentések következményei, áldozatai	Kik voltak az ügynökök? Ki működtette az ügynökhálózatot és milyen megfontolásból? Melyek lehettek az egyéni következményei egy besúgásnak vagy egy ügynöki jelentésnek? Mi az a K-lakás?	10. dia: Besúgók, ügynökök a Kádár-korszakban
Mindszenty József, két diktatúra áldozata - Mindszenty és a nyilas diktatúra - Mindszenty és a szovjet megszállás alatt lévő Magyarország - Mindszenty és a kommunista diktatúra - Mindszenty és 1956 félrabsága és kényszerű emigrációja	Volt közös pontja Mindszenty József üldöztetésének a két diktatúra időszaka alatt? Milyen eszközökkel harcolt a szovjet hadsereg által megszállt Magyarországon? Melyik diktatúra börtönében volt több ideig Mindszenty? 1956-ban, a kiszabadulása után milyen fontos cselekedetei voltak Mindszentynek? Hol volt és meddig Mindszenty, miután az 1956-os	11. dia: Mindszenty József, két diktatúra áldozata

	szabadságharcot leverte a szovjet hadsereg? Visszatérhetett Mindszenty még életében Magyarországra?	
--	--	--

3) HELYSZÍNI FELADATOK

Áttekintés

1. feladat: Nyomkeresés

A tanulók három csoportban megkeresik a Mindszentyneumban, illetve környékén a térképen bejelölt helyszíneket, és egy táblázatban párosítják a megfelelő leírásokkal.

Előkészület: csak azt a három csoportot érdemes előre beosztani, amelyek azután a többi feladatot is együtt végzik el. Ha több mint három csoportot alkotunk, akkor többen azonos feladatot fognak végezni. A csoportok ideális létszáma 6-10 fő.

Segédanyag: térkép és kitöltendő táblázat (a tanár számára megoldások is).

A helyszínen: a csoportok önállóan mozognak és dolgoznak, egy-másfél órát érdemes rászánni.

Ellenőrzés: a megoldások segítségével helyben és szóban a legérdekesebb, de időhiány esetén a táblázatokat beszedve írásban is lehet.

A tanulói feladatlapot és térképet ld. Mellékletben.

Megoldás:

Leírás	Szobor vagy műemlék neve	Sorszáma a térképen
Egy helyi tájegységről kapta a nevét a helyi múzeum, a létrejöttét Mindszenty József is szorgalmazta.	Göcseji Múzeum 8900 Zalaegerszeg, Batthyány u. 2.	1
Zalaegerszeg plébániatemplomát a 18. század közepén, Mindszenty egyik példaképe – aki egyben elődje is volt –, Padányi Bíró Márton veszprémi püspök építtette. Oltárát, falképeit a neves bécsi festő, Cimbal festette. Ebben a templomban szolgált 1919 és 1944 között Mindszenty (akkor: Pehm) József apátplébános, aki virágzó hitéletet teremtett falai között.	Mária Magdolna Plébániatemplom 8900 Zalaegerszeg, Mindszenty tér 1.	2
Zalaegerszeg főtere. Már a kora középkorban itt állt a mezőváros temploma, körülötte épültek fel a legfontosabb középületek: a városháza, a vendégfogadó és a plébánia. Az 1948-as Mária-év alkalmával itt tartotta utolsó szabadtéri	Kazinczy tér 8900 Zalaegerszeg, Kazinczy tér	3

miséjét Mindszenty József akkori bíboros, esztergomi érsek, hercegprímás. A rendezvény nemcsak a Szűz Mária előtti hódolatról szólt, hanem tiltakozás volt a berendezkedő kommunista diktatúra ellen is.		
A 18. század óta többször átépítették, 1898-ban nyerte el ma is látható eklektikus külsejét, azonban a 20. század közepére a város hivatala kinőtte az épületet, újat kellett keresni. Gyakran megfordult a szép sarokházban Mindszenty (Pehm) apátplébános is, részt vett a képviselőtestület tanácskozásain.	Régi városháza 8900 Zalaegerszeg, Kazinczy tér 1.	4
170 évig változatlan formában állt a főtéren, 1936-ban azonban Mindszenty (Pehm) József apátplébános jóvoltából még egy emeletet és szép, neobarokk homlokzatot kapott. Ő maga 1919 és 1944 között élt a falak között káplánjaival és hitoktatóival együtt, így a városban tréfásan csak 'pehmináriumként' emlegették.	Mária Magdolna Plébánia 8900 Zalaegerszeg, Balatoni út 1.	5
Zalaegerszeg egyik legtekintélyesebb épülete, II. Mária (Mária Terézia) királynő idején katonák számára építették, de az 1870-es évek óta a vármegyeháza működött benne. Az épületbe járt Mindszenty (Pehm) József, aki tagja volt a vármegye törvényhatósági bizottságának.	Kvartélyház 8900 Zalaegerszeg, Széchenyi tér 3-5.	6
Mindszenty József fehér szoboralakja van a közepén, körülötte sötét körben az életútjának képei, felette fény árad, a Mindszentyneum épületén belül található.	'Mindszenty-tér', Mindszentyneumon belül, Zalaegerszeg, Batthyány utca 4-6	7
Az Amerikai Egyesült Államok városvezetőitől, tiszteletük jeleként kapott gyűjteményt Mindszenty József hercegprímás. Kiemelt helyen látható a Mindszentyneumban.	New York város kulcsa: Aranyozott bevonatú kulcsszáron a hírhedt polgármester neve áll. A kulcsnyelv fordított bástyára emlékeztet. A város címere is felfedezhető: felül egy kitárt szárnyú sas, a pajzsban hódok, szélmalom és liszteshordók láthatók. A pajzs bal oldalán Dexter, a tengerész, jobb oldalon egy manhattani indian áll. 1664-es évszámot vésték fel rá. A kulcs helye: Oázis – Magyarok felkeresése a nagyvilágban tér, Mindszentyneum	8
Egy vadon növény kékszínű boglyos növény adja annak a dossziének a nevét, amely a Kodala József szervezésével kapcsolatos anyagokat tartalmazza. Kodala József Állami Egyháziügyi	„Kökény” fedőnévű „B” dosszié: a kiállítás Állami Egyháziügyi Hivatal működését bemutató	9

megbízott (Állami Egyházügyi Főelőadó), a Zala Megyei Egyházügyi Hivatal vezetője volt.	termében található digitális formában, a Mindszentyneumban	
A kiállítás '70-es évek lakásenteriőrjét bemutató terében található szórakoztatási, híradást szolgáló tárgy, amely igazi státuszszimbólum volt, neve alapján is „legesélyesebb”, „kedvenc” volt.	Régi Favorit televízió: a kiállítás '70-es évek lakásenteriőrjét bemutató terében található, a Mindszentyneumban	10

2. feladat: Képes krónika

A tanulók csoportokban a mobiltelefon segítségével filmfelvételeket készítenek, amikből később, otthon pár perces kisfilmet vágnak össze. Ha ez valamiért nem lehetséges, akkor fotókat készítenek és abból otthon prospektust állítanak össze

Előkészület: az osztály adottságait, érdeklődését figyelembe véve el kell dönteni, hogy az A) vagy a B) változatot választjuk. Az A) változat az egyszerűbb: minden csoportnak ugyanazt az öt, megadott helyszínt kell végigjárnia, majd a kisfilmben bemutatnia. A B) változatban mindegyik csoport csak az egyik helyszínnél dolgozik, és azt mutatja be mélyebben. Ebben az esetben el kell dönteni, hogy melyik csoport melyik helyszínt kapja. Ha a kisfilmkészítés nem lehetséges, akkor a C) változat, a prospektuskészítés is választható.

A feladatot a tanulóknak már az előkészítő órán osszuk ki, hogy előre készülhessenek a helyszínekből vagy helyszínből, hiszen tudniuk kell, hogy pontosan mit filmezzenek/fotózzanak le, és milyen szöveget mondjanak.

Segédanyag: feladatlap az A), a B) és a C) változathoz [a B) változatán mind a három csoport feladata szerepel] és térkép.

A helyszínen: a csoportok önállóan mozognak. Az A) és a C) változat esetén érdemes a három csoportot a helyszínekhez külön-külön elindítani, és megbeszélni velük, hogy milyen irányban mozognak tovább, hogy ne zavarják egymás munkáját. Szintén legalább egy–másfél órát vesz igénybe.

Ellenőrzés: mivel a kisfilmeket (vagy a prospektust) otthon, illetve az iskolában kell befejezni, az alkotások bemutatására már az iskolában, a következő tanórán kerül sor. Egyéni alkotásokról van szó, így egységes értékelőlap nincs. A szóbeli értékelésnél érdemes figyelembe venni, hogy az alkotás mennyire szakszerű, informatív, mennyire esztétikus, esetleg humoros, illetve mennyire csapatmunka eredménye.

3. feladat: Tudáspróba

A tanulók egyénileg vagy csoportjaikban megoldanak egy 25 kérdésből álló feleletválasztós tesztet, az előkészítő órán és az előző feladatok készítése során szerzett ismereteik alapján.

Előkészület: csak azt kell eldönteni, hogy a tudáspróbát egyénileg vagy a három csoport között akarjuk lebonyolítani.

Segédanyag: feladatlap (a tanár számára megoldások is).

A helyszínen: a kiosztott feladatlapokat a tanulók kitöltik (amennyiben ezt a feladatot már digitalizálták, akkor az erre létrehozott alkalmazás segítségével online is kitölthető). Fél órát szánunk rá.

Ellenőrzés: a megoldások segítségével helyben és szóban a legérdekesebb, de időhiány esetén a táblázatokat beszédve írásban is lehet.

MEGOLDÁSOK

1. A pápa utáni legmagasabb egyházi méltóság megnevezését keressük. Mindszenty József 1946. február 21-én Rómában kapta meg ezt a címet.

A) Püspök	B) Apátplébános	C) Bíboros	D) Szent
-----------	-----------------	------------	----------

2. Mindszenty József életének utolsó éveiben sok lelkipásztori látogatást tett a világ számos országában, hogy felkeresse az emigrációban élő magyarokat. Annak az országnak és egyben földrésznek a nevét keressük, ahová 1973. 11.22. és 12.04. között jutott el. Használd a fali idővonalat vagy az interaktív térképet a Mindszentyneumban!

A) Ázsia	B) Amerika	C) Anglia	D) Európa
----------	------------	-----------	-----------

4. Mi volt az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH) feladata?

A) az államegyházat jelentette	B) az egyház állami felügyeletét, megfigyelését szolgálta a kádári Magyarországon	C) az állam és az egyház összefonódását valósította meg	D) az állami egyházi elfogadottságát segítette elő Magyarországon
--------------------------------	---	---	---

4. Melyik városba jött 1956-ban Mindszenty József, ahol aztán a november 4-én kezdődő szovjet intervencióig ott is maradt?

A) Rétság	B) Budapest	C) Felsőpetény	D) Zalaegerszeg
-----------	-------------	----------------	-----------------

5. Melyik híres három személy köthető Zalaegerszeghez? (Csak azt fogadd el, ha mind a három személy megfelelő!)

A) Petőfi Sándor, Mindszenty (Pehm) József, báró Wlassics Gyula	B) Mindszenty (Pehm) József, Károlyi Mihály, Kun Béla	C) Morandini Tamás, báró Wlassics Gyula, Mindszenty (Pehm) József	D) Morandini Tamás, Mindszenty (Pehm) József, Károlyi Mihály
---	---	---	--

6. Mit jelent a 3T fogalma a kádári Magyarország kultúrpolitikájában?

A) Tovább! Tovább! Tovább!	B) tiltás, takarítás, támogatás	C) tiltás, tűrés, támogatás	D) támogatás, terjeszkedés, tanítás
----------------------------	---------------------------------	-----------------------------	-------------------------------------

7. Miért nevezzük 'Pehm' Józsefnek is, Mindszenty Józsefet?

A) Ez az eredeti, születési családneve, később felvette a magyarosabb 'Mindszenty'-t, szülőfaluja, Csehi-mindszent után.	B) Ezt az álnevet használta az üldöztetése során.	C) Papként felvette ezt a nevet is, a Mindszenty mellé.	D) A beceneve volt, barátai hívták így.
--	---	---	---

8. Mit jelent a 'kvártély' szó, amely az egyik zalaegerszegi híres épületnek a Kvártélyháznak adta a nevét?

A) 'Kvártélyozni' annyit tesz: kenyeret szelni – élelmeztek sokakat ebben a házban.	B) 'Kvártélyozni' annyit tesz: nyereszkeskedni – sok adót szedtek be ebben a házban.	C) 'Kvártélyozni' annyit tesz: elhelyezni, elszállásolni – sok katonát helyeztek el ebben a házban.	D) 'Kvártélyozni' annyit tesz: kártyázni, pénzért – sokan szerencsejátékot folytattak ebben a házban.
---	--	---	---

9. Mit jelent a 'legvidámabb barakk' kifejezés?

A) Szórakoztatóegységet szállásoltak itt el a táborokban.	B) Viszonylagos jólétet jelentett, amely a kádári Magyarországot jellemezte a '70-es években, a többi kommunista országhoz képest a térségben.	C) Szórakozási lehetőséget nyújtó helyiséget jelentett a kádári Magyarországon.	D) Jólétet kínáló, foglalkozást biztosító hely volt a kádári Magyarországon.
---	--	---	--

10. Mi a 'K-lakás'?

A) Kegyetlen eljárás alkalmazását egy lakásban az ügynöki munka közben.	B) Konspirált lakás, amelynek minden egyes apró berendezési tárgya egy precízen kigondolt, megtervezett álca része.	C) Kontrollált, tehát ellenőrzött lakás.	D) Kallantyús lakás, amelyet ezzel a módszerrel lehetett zárni/nyitni.
---	---	--	--

11. Ki működtette az ügynökhálózatot és milyen megfontolásból?

A) A Külügyminisztérium, a külföldi kémeket leleplezhesse.	B) A Belügyminisztérium III/III. csoportfőnökség, hogy itthon a veszélyes egyéneket, szerveződéseket megfigyelhesse, blokkolni tudja.	C) Az Államvédelmi Hatóság (ÁVH).	D) A rendőrség, hogy megfigyelhesse a veszélyes, agresszív egyéneket.
--	---	-----------------------------------	---

12. Melyik két fajta magyarországi diktatúrának volt áldozata, foglya Mindszenty József?

A) náci és fasiszta	B) nyilas és demokrata	C) nyilas és kommunista	D) fasiszta és demokrata
---------------------	------------------------	-------------------------	--------------------------

13. Melyik állam nagykövetségén volt 'félrabságban' Mindszenty József 1956 és 1971 között, miután másodszor is megszállta hazánkat a szovjet hadsereg?

A) Jugoszlávia	B) Amerikai Egyesült Államok	C) Nagy-Britannia	D) Szovjetunió
----------------	------------------------------	-------------------	----------------

14. Visszatérhetett Mindszenty József Magyarországra, miután kényszerűen el kellett hagynia hazáját 1971-ben?

A) Igen, egy év múlva.	B) Nem, soha többet, jelenleg is külföldön van a sírja.	C) Csak egyszer, de aztán újra el kellett hagynia az országot.	D) Csak a halála után, amikor a kommunista diktatúra összeomlott, és Esztergomban újratemették.
------------------------	---	--	---

15. Miket hívunk 'koncepció pereknek'?

A) Egy bizonyos koncepció – pl. lopás, csalás, kémkedés – köré épülő pereket.	B) Az olyan pereket, amelyekben a vádlottak elleni ítélet már a tárgyalás előtt eldőlt, a jogi keretek látszatának fenntartásával rendezték meg magát a pert, amelyben mindenkinek megvolt a pontos helye, a betanult szövegkönyve.	C) A koncepciót megalkotó pereket hívjuk így, amelyek során kiderült, hogy milyen koncepció alapján kell lefolytatni későbbi vizsgálatokat.	D) A vádlottat ítélet nélkül elengedték, ezért lehetőségük volt koncepciót alkotni arról, hogy a bíróságon elhangzottak hogyan befolyásolják a továbbiakban az életüket.
---	---	---	--

16. Melyik évtől volt táncdalfesztivál Magyarországon?

A) 1956	B) 1972	C) 1966	D) 1989
---------	---------	---------	---------

17. Mikor jött létre a Mindszentyneum?

A) 2012	B) 2022	C) 2002	D) 2000
---------	---------	---------	---------

18. Zalaegerszeg ...

A) megyeszékhely	B) megyeszékhely, megyei jogú város	C) megyei jogú város	D) megyei jogú község
------------------	-------------------------------------	----------------------	-----------------------

19. A hetvenes évek Magyarországra, melyik szobabelső tárgyi felsorolása a megfelelő?

A) televízió, CD lejátszó, magnó	B) rádió, magnó, televízió	C) televízió, okostelefon, rádió	D) rádió, magnó, tablet
----------------------------------	----------------------------	----------------------------------	-------------------------

20. Mi volt az a 'B-dosszié'?

A) Belső információkat tartalmazó dosszié egy ügynökről.	B) Belügyminisztériumi értesítéseket tartalmazó dosszié az ügynökökről.	C) Az ún. B-listázott személyeket tartalmazó dosszié, akiket nem lehetett bizonyos munkahelyeken foglalkoztatni.	D) A szervezési dossziében a hálózati személyre vonatkozó anyagokat gyűjtötték össze.
--	---	--	---

21. Kikből lehettek papok Mindszenty József idejében? Melyik állítás az igaz?

A) Csak nemesi származásúak lehettek papok.	B) Csak a gazdag családok gyermekei lehettek papok.	C) Nem volt származáshoz kötve, Mindszenty kisnemesi származású volt, de paraszti sorban élt a családjában.	D) Polgári vagy nemesi származásúnak kellett lennie a papjelöltnek.
---	---	---	---

22. Mindszenty József volt Magyarország utolsó hercegprímása. De mit jelent pontosan a 'hercegprímás' cím? Melyik állítás az igaz?

A) Hercegi rangban az ország első főpapja (prímás) is volt. 1951-ben azonban a pápa megtiltotta, hogy egyházi személyek világi rangot is viseljenek.	B) A hercegprímás címet Magyarországon 1714-től használhatták az esztergomi érsekek, arra alapozva, hogy az akkori prímás (az ország első főpapja) szász királyi (birodalmi) herceg is volt. 1951-ben azonban a pápa megtiltotta, hogy egyházi személyek világi rangot is viseljenek.	C) Ez volt a legmagasabb prímási rang volt.	D) Az ország első főpapjaként a király herceggé is kinevezte korábban. 1951-ben azonban a pápa megtiltotta, hogy egyházi személyek világi rangot is viseljenek.
--	---	---	---

23. Melyik templomban szolgált Mindszenty (Pehm) József 1919 és 1944 között?

A) Szűz Mária plébániatemplom	B) Szent Magdolna plébániatemplom	C) Mária Magdolna plébániatemplom	D) Szent Mária plébániatemplom
-------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------

24. Hogy hívták azt az újságot, amelyet Mindszenty József Zalaegerszegen adott ki több évtizeden keresztül?

A) Zalamegyei Kurír	B) Zalai Hírek	C) Zalamegyei Újság	D) Zalai Újság
---------------------	----------------	---------------------	----------------

25. Melyik szerzetesrendnek építtetett templomot Mindszenty József Zalaegerszegen?

A) bencés	B) premontrei	C) ferences	D) piarista
-----------	---------------	-------------	-------------

4. feladat: Drámajáték

A tanulók csoportokban egy-egy, a Mindszentyneumhoz, illetve a környezetéhez kapcsolódó történelmi eseményt jelenítenek meg dramatikus formában.

Előkészület: a feladatokat a tanulóknak akár már az előkészítő órán, de legkésőbb aznap, az utazás kezdetén osszuk ki, hogy készülhessenek. Döntsük el, melyik csoport melyik eseményt kapja. Ha a feladatot előre kiadjuk, segíthetünk a csoportoknak eldönteni az előadás formáját (szöveges jelenet, mozgásos jelenet, élőkép), ellenőrizni a szövegeket, illetve elkészíteni az esetleges kellékeket (táblák, jelmezek), de utóbbi semmiképpen sem kötelező.

Segédanyag: feladatlap az eseményekkel és a szerepekkel.

A helyszínen: a csoportok külön-külön készülnek fel. Ha alapvetően a helyszínen történnek az előkészületek, akkor a tanári segítségre itt lesz szükség. A csoportok bemutatják egymásnak az alkotásaikat, a többiek kitalálják, melyik eseményről van szó. Attól függően, hogy mennyi helybeni előkészület szükséges, fél–másfél órát vesz igénybe.

Ellenőrzés: mindenképpen helyben és szóban is kell értékelni. Emeljük ki a történelmi hűséget, a kreativitást és a csapatmunkát, azonosulást a feladattal, a szerepekkel!

5. feladat (opcionális plusz): Mém-, reel-, vagy reakció videó készítése

Fakultatív feladat! A tanulók egyénileg vagy csoportban mémet, reel-, vagy reakció videót készíthetnek a Mindszentyneum kiállításokhoz, témákhoz kapcsolódóan.

Előkészület: nem szükséges, ezt a feladatot csak a helyszínen adjuk ki, ha van érdeklődés, lehetőség a megvalósításra.

Segédanyag: feladatlap gondolatébresztőnek.

A helyszínen: ezt a feladatot utólag, otthon vagy az iskolában, tanórán végzik el a tanulók.

Ellenőrzés: az elkészült mémeket a következő tanórán mutatják be a tanulók. A szóbeli értékelésnél az intelligenciát, a kreativitást és a humort és a viralitást (n.b. „vírusszerűséget”, azaz milyen hatékonysággal terjedhet az online térben, elsősorban a közösségi médiumokban) vegyük figyelembe.

4) TANÓRAI UTÓFELDOLGOZÁS

1. Az elkészült kisfilmek bemutatása, majd értékelése
2. Az esetleg elkészült mémek, reel videók bemutatása és értékelése
3. Az esetleg elmaradt értékelések (Tudáspróba, Drámajáték) pótlása
4. Az alábbi, kompetencia alapú záró feladatok megoldása és értékelése;

MEGOLDÁSOK

4.1. A nemzetiszocialista és a kommunista államrendszerek. Közös bennük az, hogy pártállami diktatórikus rendszerek voltak, ennek megfelelően az állami erőszakszervezetek uralták a politikai-társadalmi életet is, ezekhez kapcsolódó, az idézetben is említett képződményekkel, amilyenek a koncentrációs táborok (német nemzetiszocializmus) és a GULÁG, internálótáborok (kommunizmus). A nyugati demokráciák számára közös bennük az egyéni szabadság semmibevétele, elnyomórendszerek kialakítása, működtetése.

4.2.

- a.) ÁEH: Állami Egyházügyi Hivatal. Az állam és az egyházak közötti egyezményeket végrehajtó és a vallásokkal kapcsolatos egyéb feladatokat ellátó államigazgatási szerv volt a Magyar Népköztársaságban, 1951 és 1989 között működött. Jellegzetes pártállami szervként egyik fő feladata az egyházak állami ellenőrzése, irányítása volt, aminek során szorosan együttműködött az egyházakkal foglalkozó állambiztonsági szervekkel is.
- b.) ÁVH: Államvédelmi Hatóság. A magyarországi kommunista pártállami diktatúra részben titkosan tevékenykedő államvédelmi szervezete volt 1948 és 1956 között. Feladata hivatalosan a rendszer ellenfeleinek üldözése, a rendszer és vezetőinek védelme volt.
- c.) III./III. CSF.: III./III. csoportfőnökség. A Belügyminisztérium III./III. Csoportfőnökség a Magyar Népköztársaság állambiztonsági szolgálatának, politikai rendőrségének a belső elhárítással foglalkozó része volt, 1962 és 1990 között.

4.3. c.)

4.4. A Magyar Népköztársaságban (1918-1919) internálták, ahogyan a Magyarországi Tanácsköztársaság (1919) idején is. A nyilas puccs után kialakuló diktatúrában (1944-45) letartóztatták, börtönben volt. A Magyar Köztársaság (1946-49) és második Magyar Népköztársaság (1949-1989) idején elítélték, illetve börtönbe zárták, aztán internálták is. Félrabságban, elzárva töltötte az idejét az amerikai nagykövetségen (1956-1971). Mindszenty ezeket az állami berendezkedést törvénytelennek tartotta, amelyek elnyomó rendszert alakítottak ki, semmibe vették a magyar szuverenitást, alkotmányos berendezkedést, vagy éppen a területi integritást adták fel.

4.5. Néhány tipp: hazaszeretet, Istenbe vetett hite, állhatatosság, fegyelem, karitás, szervezőkészség, tekintély, stb.

4.6. Televízió, tárcsás vonalas telefon, lemezlejátszó, orsós magnetofon, táskarádió, trapézna drág, kötény, stb.

4.7. Csak néhány előadó (dalok választhatók hozzá a repertoárból): Hungária együttes, Koós János, Korda György, Aradszky László, Delhusa Gjon, a Neoton együttes, Szűcs Judith, Mary Zsuzsi, Soltész Rezső, Szulák Andrea, Máté Péter, Szécsi Pál, Cserhádi Zsuzsa, Ihász Gábor, Vámosi János, Záray Márta, Sárosi Katalin, Harangozó Teri, Koncz Zsuzsa, stb.

4.8. c.)

Apátplébános: Apát címmel felruházott plébános. Püspök: hivatali cím, mely lelki, tanításbeli és kormányzati feladatot ró annak viselőjére. A püspök rendszerint egy, többnyire területi alapon szerveződő keresztény közösség vezetője. A katolikus és az ortodox egyház felfogása szerint a püspökök a Jézus által kiválasztott 12 apostol utódai. Hercegprímás: a Német-római Birodalomban azok a katolikus főpapok voltak eredetileg, akik joghatósági területükön és a birodalmi gyűlésen hercegi jogokat gyakorolhattak. Ezért nemcsak egyházi, hanem politikai cím és rang. Magyarországon elsőként 1707-től Keresztély Ágost viselte, aki születésénél fogva szász királyi herceg is volt, és esztergomi érsek lett. 1714-ben kérésére III. Károly királyunk a hercegprímás címet maradandóan hozzákötötte a prímási ranghoz. Az utolsó magyar hercegprímás Mindszenty József volt, ugyanis XII. Pius pápa az összes főpapját eltiltotta 1951-ben a világi címek és rangok használatától. Bíboros: méltóság a katolikus egyházban, aki pápaválasztó joggal rendelkezik, a pápát segíti és tanáccsal látja el, valamint tagja a Bíborosi Kollégiumnak.

5) FORRÁSOK

A prezentáció képeinek forrása:

- www.mindszentyneum.hu
- www.zalaegerszeg.hu
- www.fortepan.hu
- www.hungaricana.hu
- www.kozterkep.hu
- www.neb.hu

Szakirodalom:

- Balogh Margit: Mindszenty József (1892-1975), MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest, 2015
- Balogh Margit: Mindszenty József (Életrajz sorozat), Elektra, Budapest, 2002
- Balogh Margit: Az Apát úr. Pehm (Mindszenty) József zalaegerszegi évei, Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg, 2019
- Gyarmati György: A Rákosi-korszak, Rubicon Intézet, Budapest, 2021
- Pánczél Hegedűs János: Nem forradalom, hanem szabadságharc - Mindszenty József 1956-os helyzete és tevékenysége, L'Harmattan, Budapest, 2022
- Rainer M. János: A Kádár-korszak 1956–1989, Kossuth, Budapest, 2012

6) MELLÉKLET

a. Nyomkeresés

Fedezzétek fel a Mindszentyneum környékének az érdekességeit a térkép és a leírások segítségével!

- Alkossatok három csoportot az előzetesen megbeszéltek szerint! Minden csoport kap egy térképet és egy kitöltendő táblázatot.
- Induljatok el a csoportotokkal különböző irányokban a téren, és keressétek meg a térképen jelölt pontokat!
- Párosítsátok az egyes pontoknál talált helyszíneket és emlékeket a táblázatban szereplő leírásokkal: írjátok be a táblázatba a nevüket és a helyük sorszámát!
- Jól figyeljétek meg őket, mert a későbbi feladatokban is hasznosak lehetnek!

Leírás	Szobor vagy múemlék neve	Sorszáma a térképen
Egy helyi tájegységről kapta a nevét a helyi múzeum – létrejöttét Mindszenty József is szorgalmazta.		
Zalaegerszeg plébániatemplomát a 18. század közepén Mindszenty egyik példaképe – aki egyben elődje is volt –, Padányi Bíró Márton veszprémi püspök építtette. Oltárát, falképeit a neves bécsi festő, Cimbal festette. Ebben a templomban szolgált 1919 és 1944 között Mindszenty (akkor: Pehm) József apátplébános, aki virágzó hitéletet teremtett falai között.		
Zalaegerszeg főtere. Már a kora középkorban itt állt a mezőváros temploma, körülötte épültek fel a legfontosabb középületek: a városháza, a vendégfogadó és a plébánia. Az 1948-as Mária-év alkalmával itt tartotta utolsó szabadtéri miséjét Mindszenty József akkori bíboros, esztergomi érsek, hercegprímás. A rendezvény nemcsak a Szűz Mária előtti hódolatról szólt, hanem tiltakozás volt a berendezkedő kommunista diktatúra ellen is.		
A 18. század óta többször átépítették, 1898-ban nyerte el ma is látható eklektikus külsejét, azonban a 20. század közepére a város hivatala kinőtte az épületet, újat kellett keresni. Gyakran megfordult a szép sarokházban Mindszenty (Pehm) apátplébános is, részt vett a képviselőtestület tanácskozásain.		
170 évig változatlan formában állt a főtéren, 1936-ban azonban Mindszenty (Pehm) József apátplébános jóvoltából még egy emeletet és szép, neobarokk homlokzatot kapott. Ő maga 1919 és 1944 között élt a falak között káplánjaival és hitoktatóival együtt, így a városban tréfásan csak 'pehmináriumként' emlegették.		
Zalaegerszeg egyik legtekintélyesebb épülete, II. Mária (Mária Terézia) királynő idején katonák számára építették, de az 1870-es évek óta a vármegyeháza működött benne. Az épületbe járt Mindszenty (Pehm) József, aki tagja volt a vármegye törvényhatósági bizottságának.		
Mindszenty József fehér szoboralakja van a közepén, körülötte sötét körben az életútjának képei, felette fény árad – a Mindszentyneum épületén belül található.		

Leírás	Szobor vagy műemlék neve	Sorszáma a térképen
Az Amerikai Egyesült Államok városvezetőitől, tiszteletük jeleként kapott gyűjteményt Mindszenty József hercegprímás. Kiemelt helyen látható a Mindszentyneumban.		
Egy vadon növő, kékszínű boggyós növény adja annak a dossziénak a nevét, amely Kodela József beszerzésével kapcsolatos anyagokat tartalmaz. Kodela József Állami Egyházügyi megbízott (Állami Egyházügyi Főelőadó), a Zala Megyei Egyházügyi Hivatal vezetője volt.		
A kiállítás '70-es évek lakásenteriorját bemutató terében található szórakoztatási, híradást szolgáló tárgy, amely igazi státuszsimbólum volt, neve alapján is „legesélyesebb”, „kedvenc” volt.		

b. Képes Krónika

A) változat

Készítsetek kisfilmet a Mindszentyneumban és a körülötte elhelyezkedő főbb látványosságokról!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressetek fel a megjelöltek közül legalább három helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal rövid videókat, amelyeken ti is és az adott látványosság is látszik!
- Lehetőség szerint mondjatok is róluk néhány fontos információt, vagy éppen meséljétek a bennetek keltett benyomásról! Használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket!
- Otthon vágjátok össze a felvételeket egy pár (legfeljebb három) perces videóvá! Vágjatok alá zenét, esetleg feliratozzátok az egyes részeket!

A feldolgozandó látványosságok, tárgy:

- A Kvártélyház épülete: az épület kinézete, változó funkciói, helyzete a város életében.
- Mária Magdolna Plébánia: az épület kinézete, lakói, funkciói.
- Kazinczy tér: a tér elhelyezkedése, viszonyítása más városok főterével, egykori és mai funkciói.
- 'Mindszent-tér', a Mindszentyneumon belül: a tér szimbolikája, benyomása, megjelenített eseményei, Mindszent szoboralakja.
- Régi Favorit televízió: a jelenleg használatos és ez a televízió között milyen hasonlóságokat és különbségeket veszel észre? Milyen adást néznél rajta szívesen; korabelit vagy mostanit?

B) változat

Készítsetek kisfilmet a Mindszentyneum és a Mindszentyneum környékének fontos látványosságáról!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a csoportotok számára kijelölt helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal rövid videókat, amelyeken Ti is és az adott látványosság is látszik!
- Lehetőség szerint mondjatok is róla néhány fontos információt, vagy éppen meséljétek a Bennetek keltett benyomásról! Használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket!
- Figyeljétek arra, hogy a megadott szempontokat a videótokban dolgozzátok fel! Emellett dobjátok fel a videót érdekességekkel, vicces elemekkel, hatásokkal, szereplőkkel is!
- Otthon vagy az iskolában vágjátok össze a felvételeket egy pár (legfeljebb három) perces videóvá! Vágjatok alá zenét, esetleg feliratozzátok az egyes részeket!

A feldolgozandó látványosságok és feldolgozásuk szempontjai:

1. csoport: a Kvártélyház épülete

- Milyen építészeti stílus(ok)ban épült, és melyek a főbb elemei?
- Mutassátok be az épület szerkezetét!
- Milyen funkciói voltak a háznak? Válasszatok ki egyet, és mondjátok el, hogy hogyan képzelitek ennek a megvalósítását a gyakorlatban!

2. csoport: a régi városháza épülete

- Milyen építészeti stílusban épült, és melyek a főbb elemei?
- Mi volt az épület fő funkciója? Mit tudsz az itteni, és általánosságban a polgármesterek működéséről?
- Mi indokolta, hogy elvesztette régi funkcióját? El tudnátok képzelni, hogy visszakapja a régi funkcióját?

3. csoport: a 'Mindszenty-tér', a Mindszentyneumon belül

- Milyen hatással van rátok a Mindszenty-térben állni?
- Mindszenty József alakja hogyan viszonyul a körülötte lévő elemekhez (oldalt, felette), illetve a hatásokhoz (fény, árnyék, színek)?
- Milyen eseményeket tudsz fűzni az oldalt látható képekhez, a montázsban?

4. csoport: New York város kulcsa

- Mit jelképez az, hogy Mindszenty József megkapta New York város kulcsát?
- Milyen két alakot vesztek észre a pajzson? Hogyan utalnak a város múltjára?
- Az évszám mire utal?
- Hogyan került Mindszenty József New Yorkba, milyen előzményekkel? Kikhez jöhetett elsősorban a városba?

5. csoport: Mária Magdolna Plébánia

- Milyen építészeti stílusban épült, és melyek a főbb elemei?
- Mi volt az épület fő funkciója? Mit tudsz arról, hogy Mindszenty életében milyen szerepet töltött be az épület?
- Milyen közösségi élet lehetséges egy plébánián? Mondj példákat általánosságban vagy a saját tapasztalatod alapján!

C) változat

Készítsetek a Mindszentyneum és a Mindszentyneum környékén lévő tér főbb látványosságait bemutató prospektust!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a bejelölt hét helyszínt! Készítsetek a mobiltelefonotokkal fotókat, amelyeken ti is és az adott látványosság is látszik!
- Otthon vagy az iskolában rendezzék a fotókat kinyomtatva két A4-es lapra, és írjatok közéjük ismeretterjesztő, ajánló, kedvcsináló rövid szövegeket! Legyen a végeredmény egy szép, nyomtatható kiadvány, amit ti is szívesen kézbe vennétek!
- A szövegek írásához használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során szerzett ismereteket! Az információk mellett írjatok a személyes élményeitekről, benyomásaitokról, esetleges összefüggésekről is!

A feldolgozandó látványosságok, kiállítási tárgy:

- A Kvártélyház épülete
- Mária Magdolna Plébánia
- Kazinczy tér
- 'Mindszenty-tér', Mindszentyneumon belül
- A 'Kökény' fedőnevű B dosszié

c. Tudáspróba

Most kiderül, mire emlékeztek a bevezető órán tanultakból és a helyszíneken látottakból!
Válasszátok ki a helyes megoldást!

1. A pápa utáni legmagasabb egyházi méltóság megnevezését keressük. Mindszenty József 1946. február 21-én Rómában kapta meg ezt a címet.

A) püspök	B) apátplébános	C) bíboros	D) szent
-----------	-----------------	------------	----------

2. Mindszenty József életének utolsó éveiben sok lelkipásztori látogatást tett a világ számos országában, hogy felkeresse az emigrációban élő magyarokat. Annak az országnak és egyben földrésznek a nevét keressük, ahová 1973.11.22. és 12.04. között jutott el. Használd a fali idővonalat vagy az interaktív térképet a Mindszentyneumban!

A) Ázsia	B) Amerika	C) Anglia	D) Európa
----------	------------	-----------	-----------

3. Mi volt az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH) feladata?

A) Az államegyházat jelentette.	B) Az egyház állami felügyeletét, megfigyelését szolgálta a kádári Magyarországon.	C) Az állam és az egyház összefonódását valósította meg.	D) Az állami, egyházi elfogadottságát segítette elő Magyarországon.
---------------------------------	--	--	---

4. Melyik városba jött 1956-ban Mindszenty József, ahol aztán a november 4-én kezdődő szovjet intervencióig ott is maradt?

A) Rétság	B) Budapest	C) Felsőpetény	D) Zalaegerszeg
-----------	-------------	----------------	-----------------

5. Melyik három híres személy köthető Zalaegerszeghez? (Csak azt fogadd el, ha mind a három személy megfelelő!)

A) Petőfi Sándor, Mindszenty (Pehm) József, báró Wlassics Gyula	B) Mindszenty (Pehm) József, Károlyi Mihály, Kun Béla	C) Morandini Tamás, báró Wlassics Gyula, Mindszenty (Pehm) József	D) Morandini Tamás, Mindszenty (Pehm) József, Károlyi Mihály
---	---	---	--

6. Mit jelent a 3T fogalma a kádári Magyarország kultúrpolitikájában?

A) Tovább! Tovább! Tovább!	B) tiltás, takarítás, támogatás	C) tiltás, tűrés, támogatás	D) támogatás, terjeszkedés, tanítás
----------------------------	---------------------------------	-----------------------------	-------------------------------------

7. Miért nevezzük 'Pehm' Józsefnek is, Mindszenty Józsefet?

A) Ez az eredeti, születési családneve, később felvette a magyarosabb 'Mindszenty'-t, szülőfaluja, Csehimindszent után.	B) Ezt az álnevet használta az üldöztetése során.	C) Papként felvette ezt a nevet is, a Mindszenty mellé.	D) A beceneve volt, barátai hívták így.
---	---	---	---

8. Mit jelent a 'kvártély' szó, amely az egyik zalaegerszegi híres épületnek a Kvártélyháznak adta a nevét?

A) 'Kvártélyozni' annyit tesz: kenyeret szelni – élmeztek sokakat ebben a házban.	B) 'Kvártélyozni' annyit tesz: nyereszkedni – sok adót szedtek be ebben a házban.	C) 'Kvártélyozni' annyit tesz: elhelyezni, elszállásolni – sok katonát helyeztek el ebben a házban.	D) 'Kvártélyozni' annyit tesz: kártyázni, pénzért – sokan szerencsejátékot folytattak ebben a házban.
---	---	---	---

9. Mit jelent a 'legvidámabb barakk' kifejezés?

A) Szórakoztatóegységet szállásoltak itt el a táborokban.	B) Viszonylagos jólétet jelentett, amely a kádári Magyarországot jellemezte a '70-es években a többi kommunista országhoz képest a térségben.	C) Szórakozási lehetőséget nyújtó helységet jelentett a kádári Magyarországon.	D) Jólétet kínáló, foglalkozást biztosító hely volt a kádári Magyarországon.
---	---	--	--

10. Mi a 'K-lakás'?

A) Kegyetlen eljárás alkalmazását egy lakásban az ügynöki munka közben.	B) Konspirált lakás, amelynek minden egyes apró berendezési tárgya egy precízen kigondolt, megtervezett álca része.	C) Kontrollált, tehát ellenőrzött lakás.	D) Kallantyús lakás, amelyet ezzel a módszerrel lehetett zárni/nyitni.
---	---	--	--

11. Ki működtette az ügynökhálózatot és milyen megfontolásból?

A) A Külügyminisztérium, hogy a külföldi kémeket leleplezhesse.	B) A Belügyminisztérium III/III. csoportfőnöksége, hogy itthon a veszélyes egyéneket, szerveződéseket megfigyelhesse, blokkolni tudja.	C) Az Államvédelmi Hatóság (ÁVH).	D) A rendőrség, hogy megfigyelhesse a veszélyes, agresszív egyéneket.
---	--	-----------------------------------	---

12. Melyik két fajta magyarországi diktatúrának volt áldozata, foglya Mindszenty József?

A) náci és fasiszta	B) nyilas és demokrata	C) nyilas és kommunista	D) fasiszta és demokrata
---------------------	------------------------	-------------------------	--------------------------

13. Melyik állam nagykövetségén volt 'félrabságban' Mindszenty József 1956 és 1971 között, miután másodszor is megszállta hazánkat a szovjet hadsereg?

A) Jugoszlávia	B) Amerikai Egyesült Államok	C) Nagy-Britannia	D) Szovjetunió
----------------	------------------------------	-------------------	----------------

14. Visszatérhetett Mindszenty József Magyarországra, miután kényszerűen el kellett hagynia hazáját 1971-ben?

A) Igen, egy év múlva.	B) Nem, soha többet, jelenleg is külföldön van a sírja.	C) Csak egyszer, de aztán újra el kellett hagynia az országot.	D) Csak a halála után, amikor a kommunista diktatúra összeomlott, és Esztergomban újratemették.
------------------------	---	--	---

15. Miket hívunk 'koncepció pereknek'?

A) Egy bizonyos koncepció – pl. lopás, csalás, kémkedés – köré épülő pereket	B) Az olyan pereket, amelyekben a vádlottak elleni ítélet már a tárgyalás előtt eldőlt, a jogi keretek látszatának fenntartásával rendezték meg magát a pert, amelyben mindenkinek megvolt a pontos helye, a betanult szövegkönyve.	C) A koncepciót megalkotó pereket hívjuk így, amelyek során kiderült, hogy milyen koncepció alapján kell lefolytatni későbbi vizsgálatokat.	D) A vádlottat ítélet nélkül elengedték, ezért lehetőségük volt koncepciót alkotni arról, hogy a bíróságon elhangzottak hogyan befolyásolják a továbbiakban az életüket.
--	---	---	--

16. Melyik évtől volt táncdalfesztivál Magyarországon?

A) 1956	B) 1972	C) 1966	D) 1989
---------	---------	---------	---------

17. Mikor jött létre a Mindszentynem?

A) 2012	B) 2022	C) 2002	D) 2000
---------	---------	---------	---------

18. Zalaegerszeg ...

A) megyeszékhely	B) megyeszékhely, megyei jogú város	C) megyei jogú város	D) megyei jogú község
------------------	-------------------------------------	----------------------	-----------------------

19. A hetvenes évek Magyarországra melyik szobabelső tárgyi felsorolása a megfelelő?

A) televízió, CD lejátszó, magnó	B) rádió, magnó, televízió	C) televízió, okostelefon, rádió	D) rádió, magnó, tablet
----------------------------------	----------------------------	----------------------------------	-------------------------

20. Mi volt az a 'B-dosszié'?

A) Belső információkat tartalmazó dosszié egy ügynökről.	B) Belügyminisztériumi értesítéseket tartalmazó dosszié az ügynökökről.	C) Az ún. B-listázott személyeket tartalmazó dosszié, akiket nem lehetett bizonyos munkahelyeken foglalkoztatni.	D) A beszerzési dossziében a hálózati személyre vonatkozó anyagokat gyűjtötték össze.
--	---	--	---

21. Kikből lehettek papok Mindszenty József idejében? Melyik állítás az igaz?

A) Csak nemesi származásúak lehettek papok.	B) Csak a gazdag családok gyermekei lehettek papok.	C) Nem volt származáshoz kötve, Mindszenty kisnemesi származású volt, de paraszti sorban élt a családjá.	D) Polgári vagy nemesi származásúnak kellett lennie a papjelöltnek.
---	---	--	---

22. Mindszenty József volt Magyarország utolsó hercegprímása. De mit jelent pontosan a 'hercegprímás' cím? Melyik állítás az igaz?

A) Hercegi rangban az ország első főpapja (prímás) is volt. 1951-ben azonban a pápa megtiltotta, hogy egyházi személyek világi rangot is viseljenek.	B) A hercegprímás címet Magyarországon 1714-től használhatták az esztergomi érsekek, arra alapozva, hogy az akkori prímás (az ország első főpapja) szász királyi (birodalmi) herceg is volt. 1951-ben azonban a pápa megtiltotta, hogy egyházi személyek világi rangot is viseljenek.	C) Ez volt a legmagasabb prímási rang.	D) Az ország első főpapjaként a király herceggé is kinevezte korábban. 1951-ben azonban a pápa megtiltotta, hogy egyházi személyek világi rangot is viseljenek.
--	---	--	---

23. Melyik templomban szolgált Mindszenty (Pehm) József 1919 és 1944 között?

A) Szűz Mária plébániatemplom	B) Szent Magdolna plébániatemplom	C) Mária Magdolna plébániatemplom	D) Szent Mária plébániatemplom
-------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------

24. Hogy hívták azt az újságot, amelyet Mindszenty József Zalaegerszegen adott ki több évtizeden keresztül?

A) Zalamegyei Kurír	B) Zalai Hírek	C) Zalamegyei Újság	D) Zalai Újság
---------------------	----------------	---------------------	----------------

25. Melyik szerzetesrendnek építtetett templomot Mindszenty József Zalaegerszegen?

A) bencés	B) premontrei	C) ferences	D) piarista
-----------	---------------	-------------	-------------

d) Drámapedagógia

1. csoport: Mindszenty József elmenekül az amerikai nagykövetségre (1956)

Ebben a feladatban egy, Mindszenty Józseffel történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok, el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kapott már egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepkártyákat.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek 'szemlélők' vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a menekülést, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok esetleg egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Megpróbálhatjátok az öltözetekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Mindszenty József elmenekül 1956-ban az amerikai nagykövetségre (ahol aztán 1971-ig marad)

1956-ban a kommunista diktatúra és a szovjet megszállás ellen forradalom, illetve szabadságharc tört ki Magyarországon. Október 23-án az egyetemista fiatalok kezdtek el tüntetni, ez szélesedett forradalommá, majd szabadságharccá. Másnap szovjet utasításra a kommunista vezetés Nagy Imrét nevezte ki miniszterelnöknek. Ő ugyan szintén kommunista politikus volt, de korábban már megpróbálta a diktatúra szörnyűségeit enyhíteni. Mindszenty József Felsőpetényből szabadult ki, hat éves fogságából, 1956. október 30-án, ahonnan páncélos kísérettel Budára, a prímási palotába költözött. Itt nagy tempóban szervezte az egyházi, társadalmi, politikai tennivalóit, amelyben karitász tevékenységet is folytatott, segítette a rászorulókat. 1956. november 3-án este elmondta híres beszédét, Tildy Zoltán, a Nagy Imre kormány államminisztere jelenlétében, a Parlamentben kialakított rádióstúdióban. Másnap hajnalban elkezdődött a szovjet megszállás. Tildy Zoltán titkára értesíti erről Mindszentyt a prímási palotában kora hajnalban, és a Parlamentbe rendelik, ahová vonakodva, de elmegy titkárával, Turchányi Egonnal együtt. Nagy Imre miniszterelnök ugyan elmondta híres beszédét, amit sugároz már a rádió („*Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt.*”), de gyorsan el is hagyta a Parlamentet és a jugoszláv nagykövetségen keresett menedéket. A Parlamentben teljes a káosz, Bibó István államminiszter, Tildy Zoltán és Vas Zoltán kommunista kormánybiztosok tartózkodnak még itt a kormány tagjai közül. Mindszentyt nem tudják érdemben segíteni, intézkedni nem lehet, a

szovjet páncélosok pár száz méterre vannak a Kossuth tértől. Mindenhol lönek. A hercegprímás és a titkára imádkoznak egy szegletben, amikor feltűnik két katona, akikkel beszélgetésbe elegyednek, és hirtelen rájönnek, hogy nem tudnak innen már sehova sem menekülni. Tildy is elmenekült. Mindszenty megkérdezi, melyik a legközelebbi nagykövetség, amelyre a katonák egyike jelzi, hogy az amerikai. A Parlament előtt harckocsik sorakoznak már, amelyen titkárával együtt átvágnak és elmenekülnek az amerikai nagykövetség felé, ahol pár tisztázó kérdés után befogadják őket, de innen már nem távozhat Mindszenty.

Szerepek

Mindszenty József: komor, kialvatlan, felelősségteljes, cselekvést sürget, majd inkább a megoldást keresi az adott helyzetben. Beszél Tildyvel, Turchányival, a katonákkal, Bibóval, a megoldást keresi, aztán menekül csalódottan.

Turchányi Egon pap, titkár: támogatja, segíti Mindszentyt ezekben az utolsó szabadon töltött óráiban is.

Szovjet katonák: a Parlament előtt tankok állnak már, a katonák behatolnak éppen a Parlamentbe

Két magyar katona: menekülni próbálnak a golyózáporban, de örülnek a Mindszentyvel való találkozásnak. Közvetlenek, segíteni akarnak.

Tildy Zoltán: kisgazda politikus, volt köztársasági elnök, most Nagy Imre minisztere, aki együttműködött a kommunista hatalommal, mégis fogságban töltötte az időszakot. Most zavarodott, ideges (még ezen a napon idegösszeomlást is kapott, az események súlya alatt), döntésképtelen a helyzetben, Mindszentyvel sokat találkozott 1956-ban, a bíboros szabadon töltött napjaiban.

Bibó István: értelmiségi, aki egy napja lett csak miniszter, maradni fog az épületben, lényegében utolsóként, tipródó, de bátor fellépésű politikus, kevésbé szimpatizál Mindszentyvel, udvarias.

Amerikai követség emberei: segítőkész, kimért hivatalnokok, határozott fellépéssel.

2. csoport: Egy katolikus pap beszerzésének története

Ebben a feladatban egy, a katolikus pap beszerzését történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok, el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehet, hogy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, lesznek-e figyelők? Mozgásos jelenet lesz vagy élőképet készítenek: beálltok esetleg egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha megpróbáljátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Egy katolikus pap beszerzésének története

A Belügyminisztérium (BM) III/III. csoportfőnökség irányítása alatt állt a kádári Magyar Népköztársaságban az ügynökhálózat működtetése, irányítása. A III/III-as csoportfőnökség III/III-1. osztálya foglalkozott az ún. „*egyházi reakcióval*”, tehát ide tartoztak az egyházi személyek megfigyelése, illetve az egyházi személyek ügynökként való alkalmazása, beszerzése is. Előfordult, hogy a beszerzés alapja valamilyen kompromittáló tény volt, amivel 'megfogták' az illetőt, amikor büntetőjogi felelősségre vonható vagy kompromittálható személyeket zsaroltak. Az ügynökháló kulcsszereplői voltak az operatív tartótisztek (kb. 10.000 ilyen személy volt a Belügyminisztérium kötelékében, amelynek fele a lakossággal foglalkozott, jelentős része pedig ezen belül az egyházakkal), akik a beszerzést lefolytatták, és akiknek jelenteni kellett a beszerzett ügynök felé. A beszerzések fenyegetésekkel terheltek voltak; legtöbbször a múltjukkal, vagy a múltban kompromittált személyekkel való kapcsolatukkal zsarolták őket, pl. a munkahelyről való eltávolítással vagy családtagjaik jövőjének elvágásával, bebörtönzéssel, elítéléssel fenyegették meg őket.

Javasolt példánk egyszerű, kitalált eset, de meg is történhetett volna; egy fiatal papot szembesítenek azzal valamikor a kádári Magyar Népköztársaságban, hogy mindig is Mindszenty József híve volt, aktívan támogatta a főpap Mária-évének szervezését Zala megyében, illetve ezzel kapcsolatosan később is kitartott mellette, beszédeit olvasta, terjesztette, felhasználta, pedig a főpapot már 1949-ben elítélték és börtönbe csukták államellenes cselekményekért. 1956-ban pedig felkereste Budán, és pár percet beszélt is vele, a november 3-i rádiós szózatát feljegyezte és terjesztette paptársai körében, ezzel államellenes propagandát folytatott. Most azt kéri tőle, hogy a zalaegerszegi papokról, illetve a veszprémi püspökről, aki az egyházi előjárója, jelentsen folyamatosan, az Állami Egyházügyi Hivatallal is együttműködve. A fiatal pap tipródik hosszasan, nem érzi bűnnek azt, hogy a magyar katolikus egyház fejével, Mindszentyvel szimpatizált, hiszen engedelmességet fogadott neki, mint minden magyar pap, de nem akar hátrányos helyzetbe kerülni, ugyanakkor a jelentések készítését erkölcsileg megalázonak tartja. A szituáció eredménye nem előre eldöntött, de a tartótiszt manipulatív, agresszív kommunikációt folytat, testi erőszakot csak

beígérhet, de személyesen nem alkalmaz a pap megtörésére. A szituáció végződhet a beszervezéssel, de annak megtagadásával is.

Szerepek

Beszervezendő pap: fiatalabb, lelkiismeretes, istenfélő, alázatos, aki komoly erkölcsi aggályokat támaszt az egész helyzettel kapcsolatosan, ugyanakkor egzisztenciális félelme is van (ellehetetlenül, esetleg meg is hurcolják, bebörtönözhetik).

Tartótiszt: kimért, agresszív, számonkérő, fenyegető kommunikációt folytat, hatalma van sok mindent megtenni (szóban és testtartásban is érezteti ezt).

Titkárnő, egyéb BM-es tisztek: jelen lehetnek a beszerzési folyamatban, azt akár megzavarhatják vagy erősíthetik a tartótiszt szerepét, követeléseit, álláspontját. A titkárnő a jegyzőkönyvet vezetheti, visszakérdezhet, pontosíthat a beszerzés során, de ki is küldhetik, ha bizalmassá fordul a beszélgetés.

3. csoport: A Favorit zenekar indulása a táncdalfesztiválon

Ebben a feladatban egy, az 1968-as harmadik táncdalfesztiválra készülő, (képzeletbeli) Favorit zenekarral történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok, el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoportagnak szerepelnie, lehetnek megfigyelők vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegendő, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz, párbeszéd vagy vita a szereplők között? Mozgásos jelenet lesz vagy élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljétek fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Sokat dob az előadáson, ha megpróbáljátok az öltözetekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

A Favorit zenekar indulása a táncdalfesztiválon

1968-ban már harmadszor szervezik meg a táncdalfesztivált, amellyel a kormányzó kommunista párt (Magyar Szocialista Munkáspárt) nyitni akar a fiatalok felé, illetve egyfajta keretben akarja tartani az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő új szórakoztató zenei áramlatokat (beat, rock and roll zenekarok, rajongóik). Az eseményeket a kommunista állampárt ifjúsági szervezete, a Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ) szervezi és a Magyar Televízió sugározza, egy egész ország láthatta őket, ezért nagy volt a felelősség, hogy kik szerepelnek, és főleg, hogy kik nyernek a dalversenyen. A népszerű dalversenyen részt vevők közül számos versenyző és zeneszerző a magyar könnyűzenei élet meghatározó szereplőivé vált, igazán népszerűek lettek, televízióban, újságokban szerepeltek, lemezfelvételt készíthettek. Bár kezdetben dalszerzők versenyeként hirdették az eseményt, most már inkább az előadók kerültek előtérbe, és lehetővé tették, hogy zenekarok is fellépjenek. A versenyen való szereplés egyeseknek ugródeszkaként szolgált a karrierjükben, másoknak pedig újabb dalaik bemutatása szempontjából biztosított tévés megjelenést.

Ilyen a zalaegerszegi Favorit zenekar is, amelynek tagjai az éppen divatos beat zenét játsszák, példaképeik a The Beatles, és a magyar Illés zenekar. A Favorit tagjai fiatal egyetemisták, illetve ipari munkások, de az énekesük (lehet fiú vagy lány is) egykor tehetősebb paraszti családból származik, akiket az ötvenes években 'kuláknak' (nagyobb birtokos gazdagabb paraszt) minősítettek, ezért osztályellenségnek nyilvánították őket, édesapját megverték az állámvédelmisek, és mivel ezután sem lépett be a termelőszövetkezetbe önként, sőt ellenállt ennek, lecsukták 5 évre.

A zenekar egy teljesen ártatlan szerelmes, érzelmes dallal akar indulni, ami nagyon slágergyanús, azonban a KISZ helyi Egyetemi és Főiskolai Tanács vezetője jelzi, hogy a Favorit énekes 'osztályidegen', ezért már az egyetemre sem vették fel első körben, így nem megfelelő a zenekar nevezése sem, pláne, hogy esetleg nagy nyilvánosságot kapjanak. A műsor szervezői kényszerhelyzetbe hozzák a zenekart; vagy visszalépnek a nevezéstől vagy a dalukat egy már befutott, az előző táncdalfesztiválon is szereplő, de ott nem dobogós helyezett megbízható énekes adja elő, ők pedig csak kísérik majd őt, a jelenlegi énekesük

nélkül. A helyzet nem eldöntött, mind a két verzió (visszalépés vagy átállás) lehet a végkimenetele, a szereplők eldönthetik, de indokolniuk kell a döntésüket.

Szerepek:

a Favorit zenekar tagjai (az énekes kivételével): fiatal zenészek, nem politizálnak, csak be akarnak futni, élni a hatalmas lehetőséggel, tudják, hogy a daluk jó és nyerhetnének, jó barátjuk az énekes;

a Favorit zenekar énekese: fiatal, öntudatos, jó hangú énekes, a szöveget írta a dalhoz, személyes élményként, szereti a családját, megviselte, hogy édesapját ártatlanul lecsukta a kommunista rezsim;

KISZ titkár: hatalommal rendelkező, elkötelezett fiatal kommunista, aki élni akar a hatalmával, hisz a rendszerben, családjá is magas posztokon van, MSZMP tagok, a rendszer élvezői;

szervezők, tévések: asszisztálnak csak az eseményeknek, tetszik nekik a dal, szimpatikus a zenekar is, de nem mernek dacolni a finanszírozást és támogatást jelentő KISZ-szel szemben, gyakorlatias szakemberek.

Mém, közösségi médiás videó készítése

A 4. feladat dramatikus előadásai kiegészítéseként ajánljuk ezt a feladatot. Itt teljesen szabadon ereszthetitek a fantáziátokat!

- Dolgozhattok a már kialakult csoportokban, de bármilyen új felállásban is! Gondolatindítónak felhasználhatjátok az előző feladatok leírásait, eredményeit is.
- Készítsetek képes vagy rajzolt mémet bármilyen képanyag felhasználásával, amely valamelyik megismert történelmi eseményhez vagy eseménysorozathoz, vagy bármilyen más, a Mindszentyneumban vagy a környékén megismert eseményhez, jelenséghez, helyszínhez, fogalomhoz köthető!
- A megalkotott mém lehet kép, lehet rövid videó, mémesített aláírással, vagy olyan, amelyben ti is szerepeltek, reakció, reel-videó is lehet. Próbáljátok érdekessé, virálissá (értsd: a közösségi médiában gyorsan terjeszthető, terjedő, 'vírusszerű') tenni az itt megismert tartalmakat! Figyeljete arra, hogy mások és helyszínen megismert tartalmak tekintetében ne legyen túlzottan bántó, de ironikus, humoros, szarkasztikus lehet.
- Használhatjátok a 4. feladat tényleges kiegészítéseként, egyfajta jelenkori reagálásként, szubjektív vélemény megfogalmazásaként a bemutatott és eljátszott helyzetekre, felhasználva esetleg az eljátszott jelenetek egyes részeit is.
- A videók vagy a mémek elkészítéséhez csak olyan eszközöket, alkalmazásokat használj a telefonodon, amelyek nem eredményeznek költségeket, és biztonságos, ellenőrzött a használatuk! Ha bizonytalan vagy, tájékozódj, kérdezd meg a tanárodat!

e) Tanórai utófeldolgozás

1. Az elkészült kisfilmek bemutatása, majd értékelése
2. Az esetleg elkészült mémek, reel videók bemutatása és értékelése
3. Az esetleg elmaradt értékelések (Tudáspróba, Drámajáték) pótlása
4. Az alábbi, kompetencia alapú záró feladatok megoldása és értékelése;

4.1. „Magyarország a legvidámabb barakk az egész kelet-európai koncentrációs táborban”: ezzel a minősítő mondattal fogadtatták el az ún. nyugati, 'szabad világ' sajtójában a Szovjetunióval szövetséges, kelet-európai kommunista államok csapatainak csehszlovákiai bevonulása után (1968. VIII. 20.) a magyarországi kommunista berendezkedést, az ún. Kádár-rendszert. A mondatban két, XX. századi államrendszer is ugyanazon kontextusba kerül; melyik ez a kettő? Mi lehet az a közös nevező, amely alapján közös megítélés alá kerülhetett Nyugaton ez a két államrendszer?

4.2. Három különböző állami szervezet rövidítését sorolunk fel, amelyek fontos feladatot láttak el a kommunista Magyar Népköztársaságban, de különböző területeken. Amellett, hogy a pontos nevüket ismertetitek, mondjátok el, hogy miben voltak hasonlóak a tevékenységük, illetve miben specifikusak, különbözők!

- a.) ÁEH.
- b.) ÁVH.
- c.) III./III. CSF.

4.3. Melyik állítás igaz, válasszátok ki a betűjelét!

- a.) Mindszenty József Zalaegerszegen született és innen lett az ország hercegprímása is.
- b.) Mindszenty József Zalaegerszegen választották meg hercegprímásnak, bíborosnak.
- c.) Mindszenty József Zalaegerszegen apátplébános volt, az itteni munkájának eredményeképpen lett püspök, illetve később hercegprímás is.

4.4. Mindszenty József több rendszerben is börtönben volt, illetve korlátozták szabadságában, üldözött, ellenség volt. Melyek voltak ezek a magyar államrendszerek pontosan és milyen hasonlóságokat lehet felfedezni bennünk, illetve Mindszenty milyen közös vonásokat talált bennük?

4.5. A XX. század embert próbáló évtizedeiben Mindszenty József példát mutatott bátorságával, szilárd értékrendjével. Soroljátok fel, milyen részeit sikerült beazonosítani az értékrendjének, amely alapján példaértékűnek tartjuk az életművét, személyét ma is? Idézzétek fel a Mindszentyneum tárlatát, illetve az ezzel kapcsolatos feladatok témáit is. Érdekes a gondolatokat tömören megfogalmazni, akár kisebb csoportokban is, élethelyzeteit felsoroló példákkal együtt!

4. 6. Nevezd meg számodra érdekes, fontos, hasznosnak vélt tárgyi emlékeket a Kádár-korszak Magyarországból! Használd fel a Mindszentyneum kiállítási anyagában látott, tapasztaltakat! A felsorolás során nevezd meg olyanokat, amelyeket esetleg ma is használnak, illetve jelezd azokat, amelyek kevésbé lennének hasznosak, ha pedig felváltotta őket valamilyen más eszköz, készség funkciójukban, akkor nevezd meg azokat is!

4.7. Ismersz olyan dalokat esetleg, amelyek a Táncdalfesztivál korszakából (1966-1972) származnak és a mai napig népszerűek eredeti formájukban vagy éppen feldolgozásukban? Ha igen, nevezd meg az előadókat, azt is, hogy honnan ismered a dalokat, előadókat, illetve azt is, hogy mi okozhatja azt, hogy a mai napig népszerűek ezek!

4.8. Mindszenty József élete során több fontos egyházi tisztséget is viselt, egyhez pedig közbírói is járt. Melyek voltak ezek? A helyes sor kiválasztása után, magyarázzátok el a fogalmakat, az azok közötti különbségeket is!

- a.) püspök, szerzetes, plébános, érsek
- b.) érsek, herceg, főapát, bíboros
- c.) apátplébános, püspök, hercegprímás, bíboros